

395.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 26 czerwca 1933 r.

o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych.

Na podstawie art. 3 i 10 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211) zarządzam co następuje:

§ 1. Czynności, dotyczące pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w części pierwszej ustawy z dnia 24 marca 1933 r., o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, z wyjątkiem

pomocy przewidzianej w ustępie drugim art. 4 tej ustawy, wykonywane będą przez Bank Akceptacyjny Spółkę Akcyjną.

Przy Banku Akceptacyjnym Sp. Akc. będzie działał Komitet Konwersyjny dla spraw związanych z pomocą Skarbu Państwa, złożony z trzech członków i potrzebnej liczby zastępców, powołanych przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. Członkiem Komitetu Konwersyjnego może być również członek Rady Nadzorczej Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. Komitet spełnia swe czynności w kompletach, składających się z trzech osób z pośród członków i ich zastępców. Komitet Konwersyjny będzie działał zgodnie z przepisami specjalnego regulaminu, zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

§ 2. Pomoc Skarbu Państwa w wysokości 75.000.000 zł będzie przeznaczona na pokrycie strat instytucyj z tytułu odsetek i kapitału (§§ 11 i 12) na wierzytelnościach rolniczych, objętych układami zawartymi na zasadach, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem.

Układy takie będą w dalszym ciągu tego rozporządzenia nazywane układami konwersyjnymi.

§ 3. Wierzytelność jest rolniczą w rozumieniu rozporządzenia niniejszego, jeżeli którakolwiek z osób odpowiedzialnych za zobowiązanie jest posiadaczem gospodarstwa wiejskiego w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253).

§ 4. Pomoc Skarbu Państwa może być udzielana następującym instytucjom:

- 1) bankom państwowym,
- 2) przedsiębiorstwom bankowym, wymienionym w art. 2, 3 i 119 prawa bankowego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 34, poz. 321),
- 3) spółdzielniom kredytowym, komunalnym kasom oszczędności i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym,
- 4) centralom finansowym i gospodarczym oraz przedsiębiorstwom, oznaczonym przez Ministra Skarbu.

Wymienione wyżej instytucje i przedsiębiorstwa nazywane będą w rozporządzeniu niniejszem instytucjami wierzytelskimi.

Spółdzielnie kredytowe, komunalne kasy oszczędności i gminne kasy pożyczkowo - oszczędnościowe będą mogły korzystać z pomocy Skarbu Państwa w zasadzie tylko za pośrednictwem banków państwowych i centrali finansowych.

Minister Skarbu na wniosek Rady Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. ustali listę spółdzielni kredytowych i komunalnych kas oszczędności, które będą mogły korzystać z pomocy Skarbu Państwa bezpośrednio.

Z pomocy Skarbu Państwa korzystać również mogą komunalne kasy oszczędności, które zawarły układy z wydziałami powiatowymi o przejęciu i likwidacji wierzytelności rolniczych.

§ 5. Pomoc Skarbu Państwa udzielana będzie instytucjom wierzycielskim pod warunkiem zawarcia przez nie układów konwersyjnych z dłużnikami.

§ 6. Instytucje wierzycielskie, zamierzające korzystać z pomocy Skarbu Państwa, winny zawrzeć z dłużnikami układy konwersyjne co do wszystkich swoich wierzytelności rolniczych, które nadają się do konwersji, zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, a w szczególności z postanowieniami §§ 3, 8 i 9.

Układy te powinny być przedstawiane do zatwierdzenia Komitetowi Konwersyjnemu (§ 1) za pośrednictwem Banku Akceptacyjnego Sp. Akc.

Komitet Konwersyjny ocenia, czy wierzytelności, objęte układem, oraz warunki układu odpowiadają przepisom rozporządzenia niniejszego.

Dłużnik, z którym nie został zawarty układ, ma prawo odwołania do Komitetu Konwersyjnego. Przepis ten nie dotyczy dłużników banków państwowych.

Warunki, pod którymi mogą być wnoszone przez dłużników odwołania do Komitetu Konwersyjnego, będą ustalone przez ten Komitet.

§ 7. Bank Akceptacyjny Sp. Akc. będzie zawierał z instytucjami wierzycielskimi umowy w przedmiocie pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w rozporządzeniu niniejszem.

Umowy te powinny przewidywać rygory na wypadek uchylania się instytucji wierzycielskich od zastosowania przepisów rozporządzenia niniejszego, a zwłaszcza przepisów § 6.

Umowy rzeczone podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

Zawieranie umów co do pomocy Skarbu Państwa odbywać się będzie stopniowo w miarę zawierania przez instytucje wierzycielskie układów konwersyjnych z dłużnikami.

§ 8. Za nienadające się do konwersji przy pomocy Skarbu Państwa należy uważać:

- I. wierzytelności nieściągalne,
- II. wierzytelności, które mogą być spłacone bez przeprowadzenia konwersji,
- III. wierzytelności, przypadające od dłużników, którzy nie mogą dostarczyć zabezpieczeń, wymienionych w § 9.

W szczególności nie mogą być objęte układami konwersyjnymi wierzytelności, przypadające:

1) od dłużników, którzy z uwagi na swe nadmierne obciążenia finansowe, bądź z innych przyczyn, nie mogliby wykonać warunków układów konwersyjnych, a zwłaszcza od dłużników, których ogólne obciążenie hipoteczne przekracza 75% szacunku ich gospodarstw wiejskich, ustalonego według taryf instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego,

2) od dłużników, których ogólne zadłużenie nie przekracza:

A. dla gospodarstw o obszarze do 100 ha — od 25 zł do 50 zł za hektar, a to w zależności od lokalnych warunków gospodarczych; szczegółowe postanowienia w tej mierze ustali Komitet Konwersyjny;

B. dla gospodarstw o obszarze ponad 100 ha — 35% szacunku gospodarstwa, ustalonego według taryf instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego.

3) Od dłużników, których ogólne zadłużenie w danej instytucji nie przekracza:

A. dla gospodarstw o obszarze do 50 ha — 150 zł,

B. dla gospodarstw o obszarze od 50 do 100 ha — 500 zł,

C. dla gospodarstw o obszarze ponad 100 ha — 2.000 zł.

Ponadto nie mogą być objęte układami konwersyjnymi nowe wierzytelności, powstałe po dniu 1 lipca 1932 r.; wystawienie nowych obligów, celem wymiany w części lub w całości obligów dawniej wystawionych lub pokrycia dawniej zaciągniętych zobowiązań, nie powoduje powstania nowej wierzytelności w rozumieniu paragrafu niniejszego.

§ 9. Układy konwersyjne winny być zabezpieczone, niezależnie od osobistego zobowiązania dłużnika:

1) papierami wartościowymi o stałym, bądź niestałym, oprocentowaniu w stosunku 85% ich kursu giełdowego, lub kursu ustalonego przez Radę Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., jeżeli kurs ich na giełdzie nie jest notowany, albo

2) hipotekami (czystemi wpisami, kaucjami hipotecznymi i t. d.), mieszczącymi się w 75% szacunku nieruchomości, ustalonego zgodnie z taryfami instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego, albo

3) innymi zabezpieczeniami, uznanymi za dostateczne przez Radę Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. Uchwały Rady w tej mierze muszą uzyskać zatwierdzenie Ministra Skarbu.

§ 10. Układy konwersyjne z dłużnikami, zawierane będą w zasadzie na okres 7 lat. Za zgodą dłużników okres ten może być krótszy.

Kapitał długu, objętego układem, nie będzie podlegał spłacie w ciągu pierwszego roku, bądź w ciągu pierwszych dwóch lat, stosownie do oceny instytucji wierzycielskiej, która powinna uwzględnić stopień ogólnego zadłużenia krótkoterminowego dłużnika. W ciągu pozostałych 6, bądź 5 lat kapitał długu będzie ulegał spłacie według jednej z następujących skali:

1) przy dwuletniej karencji ulega spłacie

w trzecim roku	— 5%
w czwartym roku	— 10%
w piątym roku	od 15 do 25%
w szóstym roku	od 20 do 30%
w siódmym roku	od 50 do 30% pierwotnego długu,

2) przy jednorocznej karencji ulega spłacie

w drugim roku	— 5%
w trzecim roku	— 10%
w czwartym roku	— 15%
w piątym roku	— 20%
w szóstym roku	— 20%
w siódmym roku	— 30% pierwotnego długu.

Oprocentowanie długów, objętych układami konwersyjnymi, ustalać będzie Minister Skarbu. Oprocentowanie to na okres pierwszych dwóch lat wykonywania układów ustala się na 6¼% w stosunku rocznym,

§ 11. Pomoc Skarbu Państwa w związku z obniżeniem dłużnikom odsetek przy zawieraniu układów konwersyjnych przyznawana będzie instytucjom wierzyielskim w umowach, zawieranych przez nie z Bankiem Akceptacyjnym Sp. Akc. (§ 7) tylko w ciągu pierwszych 2 lat od daty uzyskania mocy prawnej przez poszczególne układy konwersyjne, przyczem instytucje wierzyielskie otrzymywać będą od wierzytelności, objętych układami konwersyjnymi:

1) 2% w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią co najmniej 50% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję,

2) 1½% w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią od 33% do 50% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję,

3) 1% w stosunku rocznym, jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji stanowią od 10% do 33% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez instytucję.

Ponadto spółdzielniom kredytowym, komunalnym kasom oszczędności i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym może być przyznana, na podstawie decyzji Ministra Skarbu, dodatkowa pomoc, nieprzekraczająca ¼% rocznie.

Stosunek sumy wierzytelności rolniczych instytucji do ogólnej sumy udzielonych przez nią kredytów ustalać się będzie według stanu z dnia 31 grudnia 1932 r.

Ogólna suma, przypadająca instytucjom wierzyielskim z tytułu pomocy Skarbu Państwa, przewidzianej w paragrafie niniejszym, nie może przekroczyć połowy ogólnej sumy strat tych instytucji, powstałych skutkiem obniżenia oprocentowania przy zawieraniu układów konwersyjnych.

§ 12. Pomoc Skarbu Państwa z tytułu strat na kapitale udzielana będzie instytucjom wierzyielskim w wysokości 50% sumy strat, poniesionych przez te instytucje na kapitale wierzytelności, objętych układami konwersyjnymi.

§ 13. Kapitał wierzytelności rolniczej będzie uznany za stracony (nieściągalny), jeżeli dłużnik nie uiścił należności, przypadającej na mocy układu konwersyjnego, a środki egzekucyjne, przeprowadzone przez instytucję wierzyielską, nie doprowadziły do uzyskania pokrycia tych należności.

O stracie (nieściągalności) całości, lub części kapitału wierzytelności decyduje Bank Akceptacyjny Sp. Akc. po uwzględnieniu wszelkich okoliczności, dotyczących stanu majątkowego dłużnika i środków egzekucyjnych, zastosowanych przez instytucję wierzyielską. Decyzja Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. w tej mierze jest ostateczna. Przepisy ustępu niniejszego nie dotyczą banków państwowych.

Na żądanie Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. instytucja wierzyielska będzie obowiązana przekazać wierzytelność, uznaną za straconą (nieściągalną), Państwowemu Bankowi Rolnemu, który będzie nią administrował na rachunek Skarbu Państwa.

Przepis ustępu poprzedniego nie dotyczy wierzytelności Banku Gospodarstwa Krajowego, uznanych za stracone (nieściągalne).

Po przekazaniu wierzytelności, uznanej za straconą (nieściągalną), Bank Akceptacyjny Sp. Akc. otworzy instytucji rachunek do wysokości przyznanej pomocy Skarbu Państwa.

§ 14. Bank Akceptacyjny Sp. Akc. będzie sporządzał za każde ubiegłe półrocze kalendarzowe zestawienie sum, potrzebnych na cele pomocy Skarbu Państwa z tytułu strat, ponoszonych przez instytucje wierzyielskie na odsetkach i kapitale wierzytelności, objętych układami konwersyjnymi, i będzie przedkładał te zestawienia Ministrowi Skarbu dla otrzymania dotacji, przeznaczonej na wykonanie pomocy Skarbu Państwa.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*